
Tisková konference ČNB k výsledkům jarního jednání o otázkách finanční stability (Zpráva o finanční stabilitě – jaro 2022)

Jiří Rusnok, guvernér ČNB

Jan Frait, ředitel sekce finanční stability ČNB

16. června 2022

Obsah prezentace

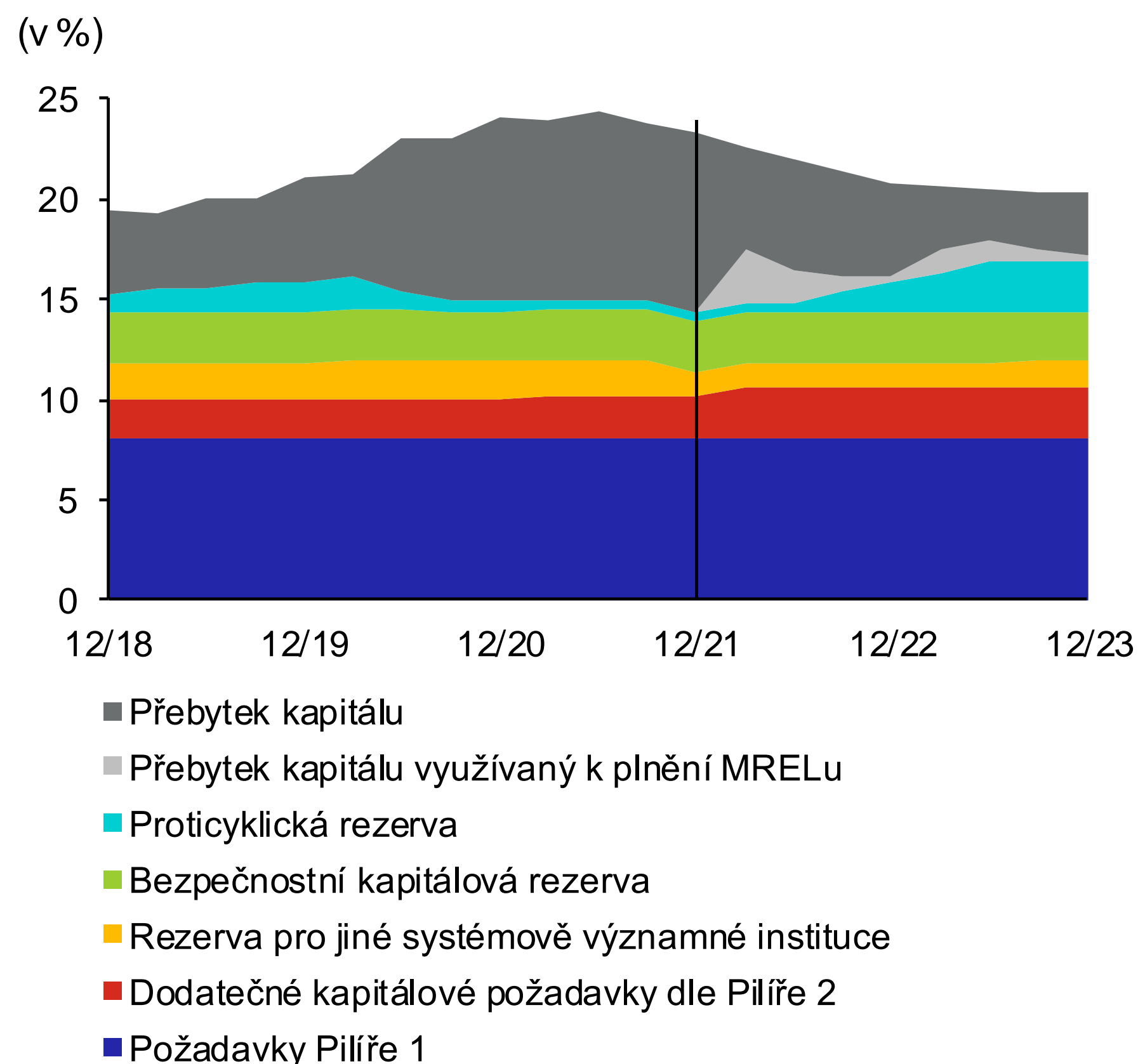
- 1. Souhrnné vyhodnocení rizik a přehled hlavních opatření ČNB**
2. Hodnocení vybraných rizik

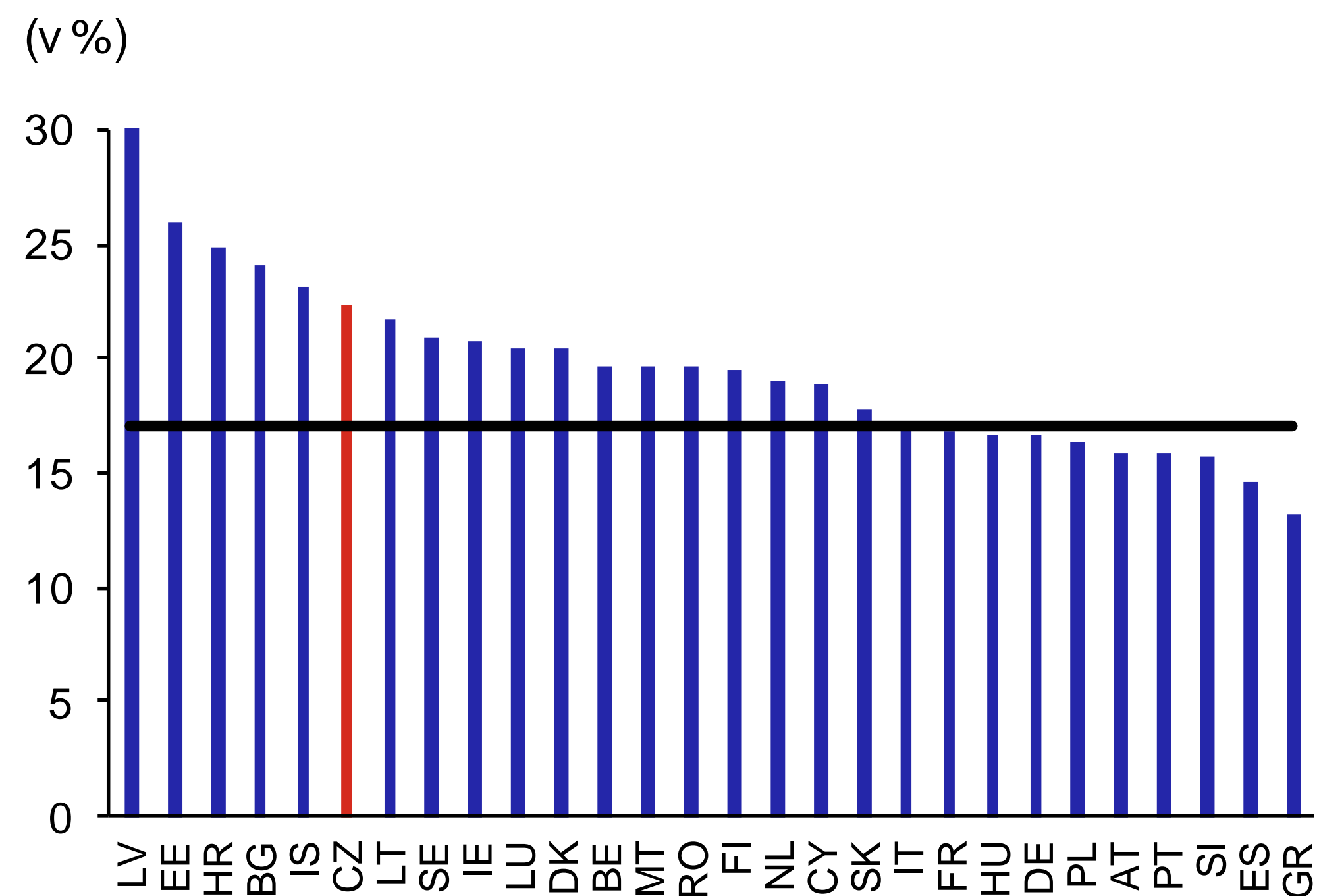
Finanční stabilita v červnu 2022 (1)

- **Finanční sektor v ČR je vysoce odolný** vůči nepříznivým šokům.
- **Kapitálové vybavení bankovního sektoru zůstává** i díky kapitálovým rezervám a přebytku kapitálu nad regulatorními požadavky **velmi robustní**.

Struktura kapitálu a kapitálových požadavků v domácím bankovním sektoru

Tier 1 kapitálový poměr k 4Q 2021

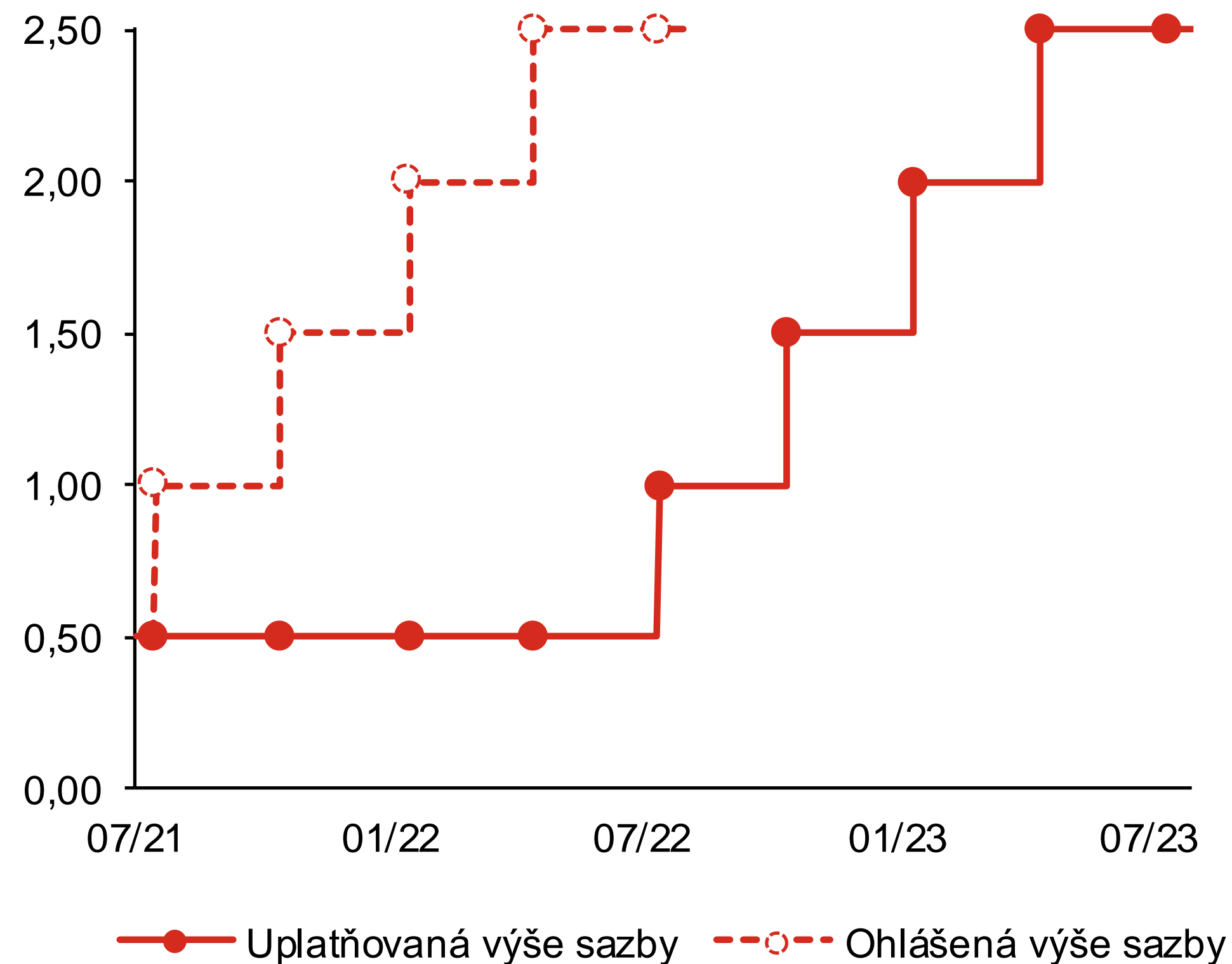

Pozn.: Hodnoty pro Českou republiku se liší od údajů používaných ČNB z důvodu odlišného datového zdroje EBA.

- Domácí **nebankovní finanční sektor** roste a **nevykazuje znaky nestability**.
 - Všechny jeho segmenty jsou nadále dostatečně kapitálově vybaveny a udržují si rovněž dobrou likviditní pozici.
 - Hlavním **rizikem pro solventnostní a likviditní pozici nebankovních finančních institucí** je nárůst nejistoty na globálních finančních trzích doprovázený skokovým přeceněním rizikových premií a relativně významným poklesem cen jimi držovaných investičních aktiv.
- Odolnost domácího finančního sektoru vůči nepříznivému ekonomickému vývoji potvrdily rovněž **zátěžové testy provedené na 3letém horizontu**.
 - Domácí **soukromý nefinanční sektor** by měl být podle výsledku zátěžových testů rovněž schopen ztíženou situaci bez závažnějších otřesů ustát.
- **Míra nejistoty** ohledně dalšího vývoje ekonomiky **je výjimečně vysoká** a vyžaduje **vysokou míru obezřetnosti** ze strany finančních institucí.

Rozhodnutí o sazbě proticyklické kapitálové rezervy (1)

Uplatňovaná a ohlášená výše sazby CCyB v ČR
(v % celkového objemu rizikové expozice)

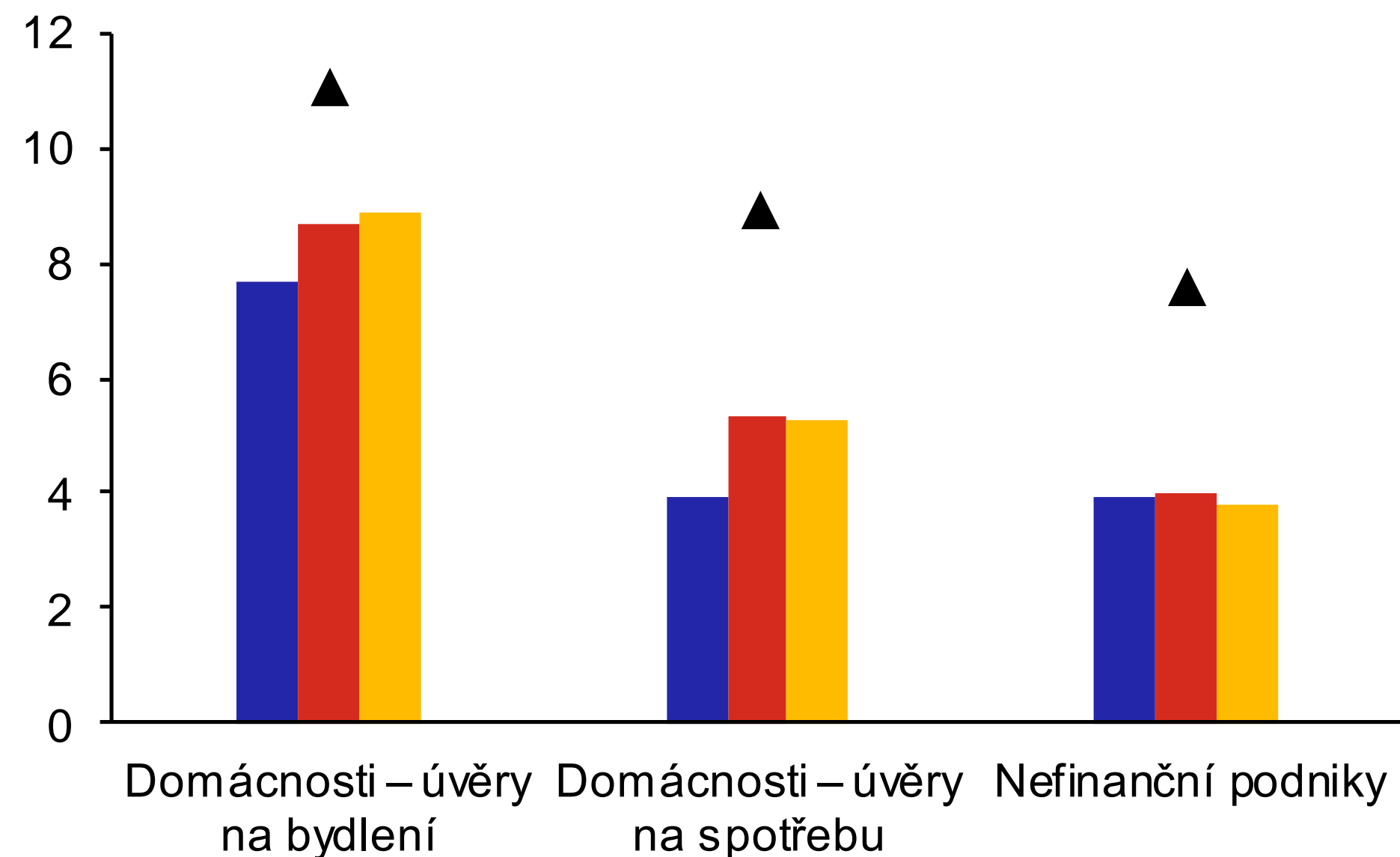
- **Bankovní rada dnes rozhodla o ponechání sazby proticyklické kapitálové rezervy (CCyB) na 2,5 % s účinností od 1. dubna 2023.**

- Do té doby bude sazba CCyB postupně narůstat z aktuální úrovně 0,5 %.
- V případě zhoršení ekonomické situace a vzniku významných neočekávaných úvěrových ztrát v domácím bankovním sektoru je ČNB připravena sazbu CCyB snížit, případně rezervu zcela rozpustit s cílem podpořit schopnost bank plynule úvěrovat reálnou ekonomiku.

Rozhodnutí o sazbě proticyklické kapitálové rezervy (2)

Průměrná a aktuální tempa růstu bankovních úvěrů
soukromému nefinančnímu sektoru

(v %)

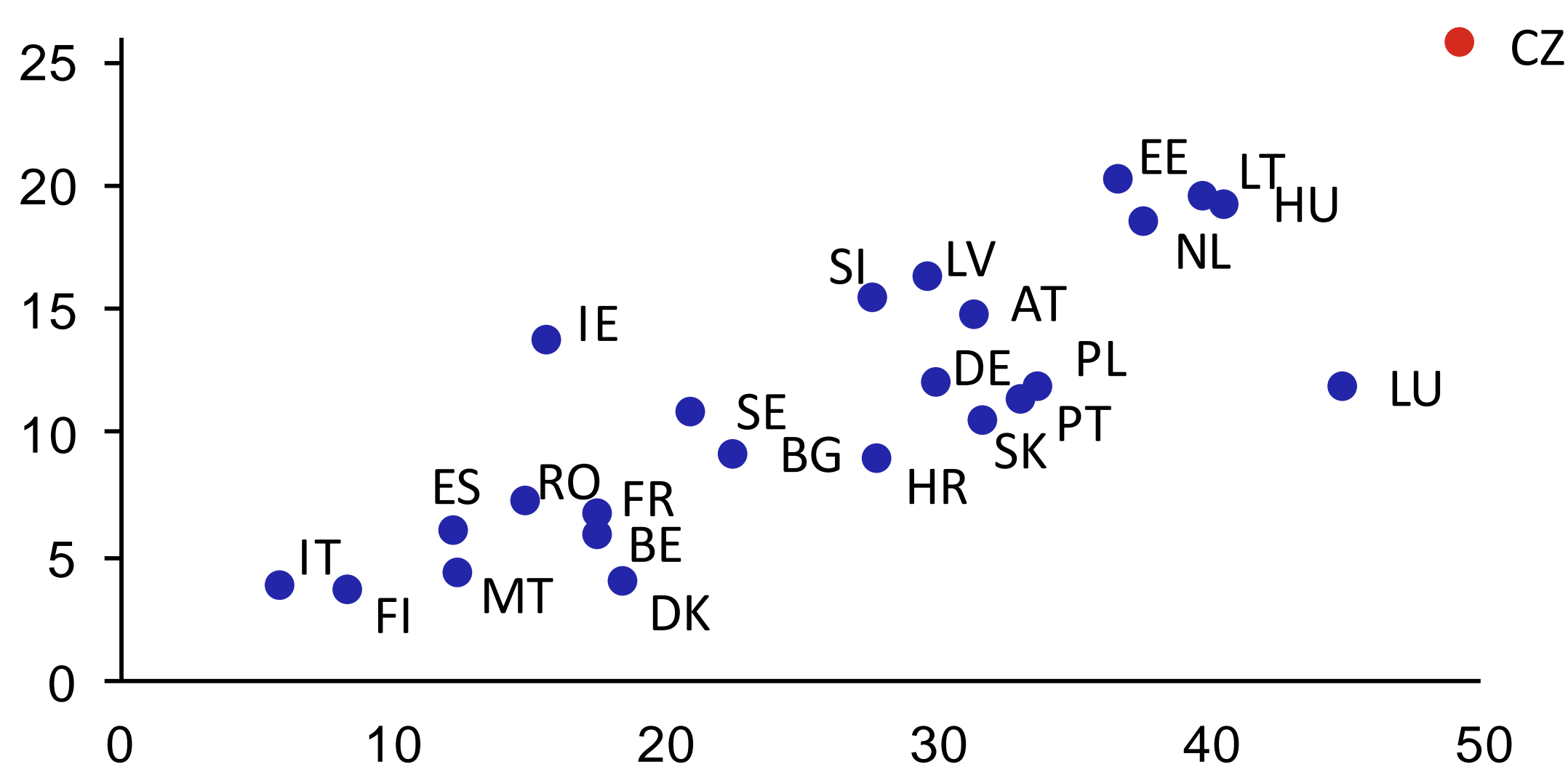
■ Růst úvěrů – desetiletý průměr ■ Růst úvěrů – pětiletý průměr
■ Růst úvěrů – tříletý průměr ▲ Meziroční růst 3/2022

- Rozhodnutí ponechat sazbu CCyB na 2,5 % je reakcí na **vysoký objem dříve přijatých cyklických rizik** v bilanci bankovního sektoru.
 - Do bilancí bank vstupují dodatečná rizika prostřednictvím poměrně **rychlé úvěrové dynamiky**, která v hlavních úvěrových segmentech v 1. čtvrtletí 2022 výrazně převyšovala historické průměry.
 - Bankovní rada rovněž přihlédla k současným **geopolitickým a makroekonomickým nejistotám**, které vytváří prostor pro náhlou a silnou materializaci dříve přijatých rizik.

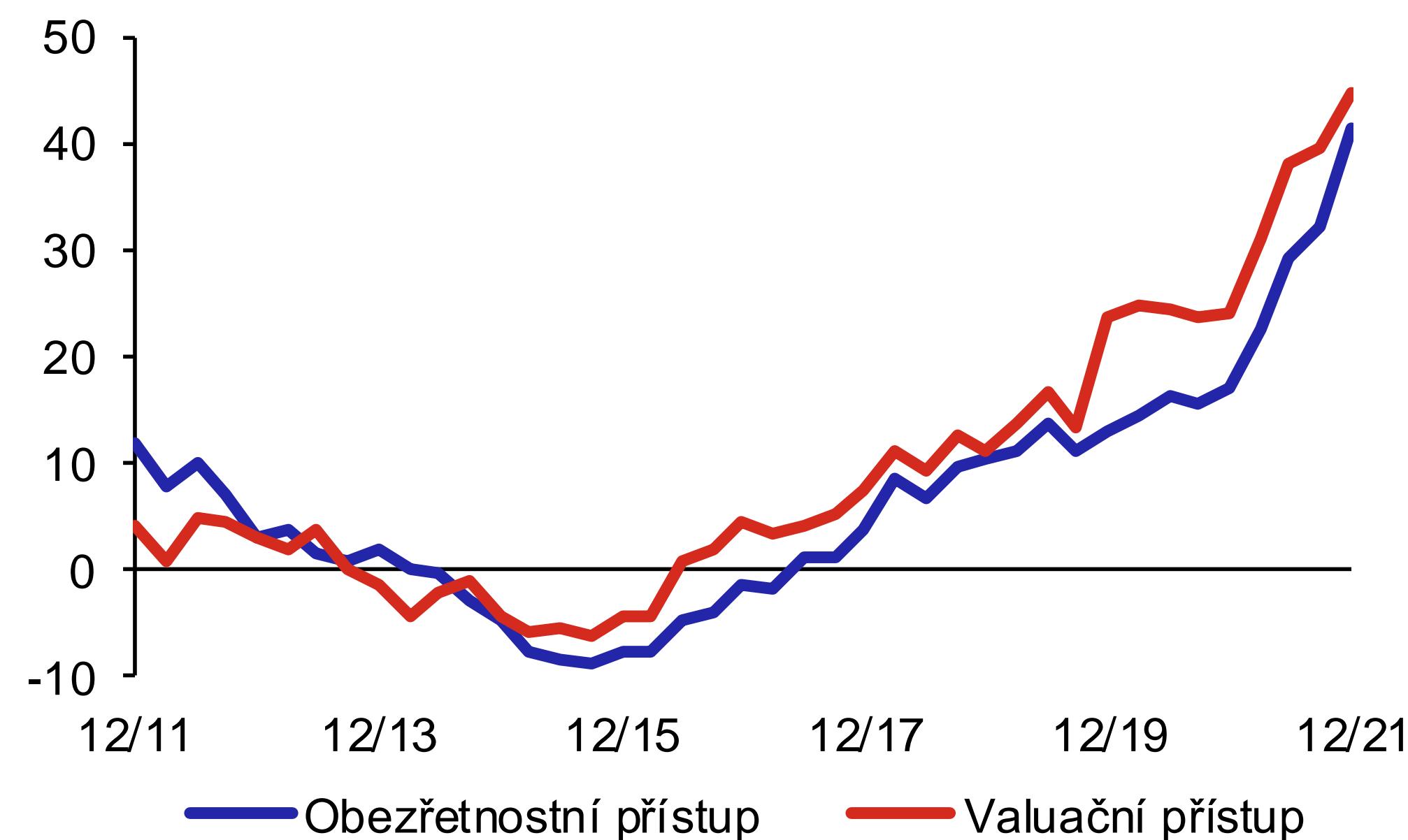
Trh nemovitostí a poskytování hypotečních úvěrů (1)

- **Ceny bydlení se zvyšovaly ve všech vyspělých zemích, nárůst v ČR byl v EU nejvyšší v ročním i tříletém horizontu.**
- **ČNB odhaduje, že byty v ČR jsou nadhodnoceny pro domácnost s mediánovými příjmy o zhruba 40 % (o 15 p. b. výše než před půl rokem).**

Růst cen rezidenčních nemovitostí ve vybraných zemích EU
(ke konci 2021, v %; osa x: tříletý růst; osa y: roční růst)

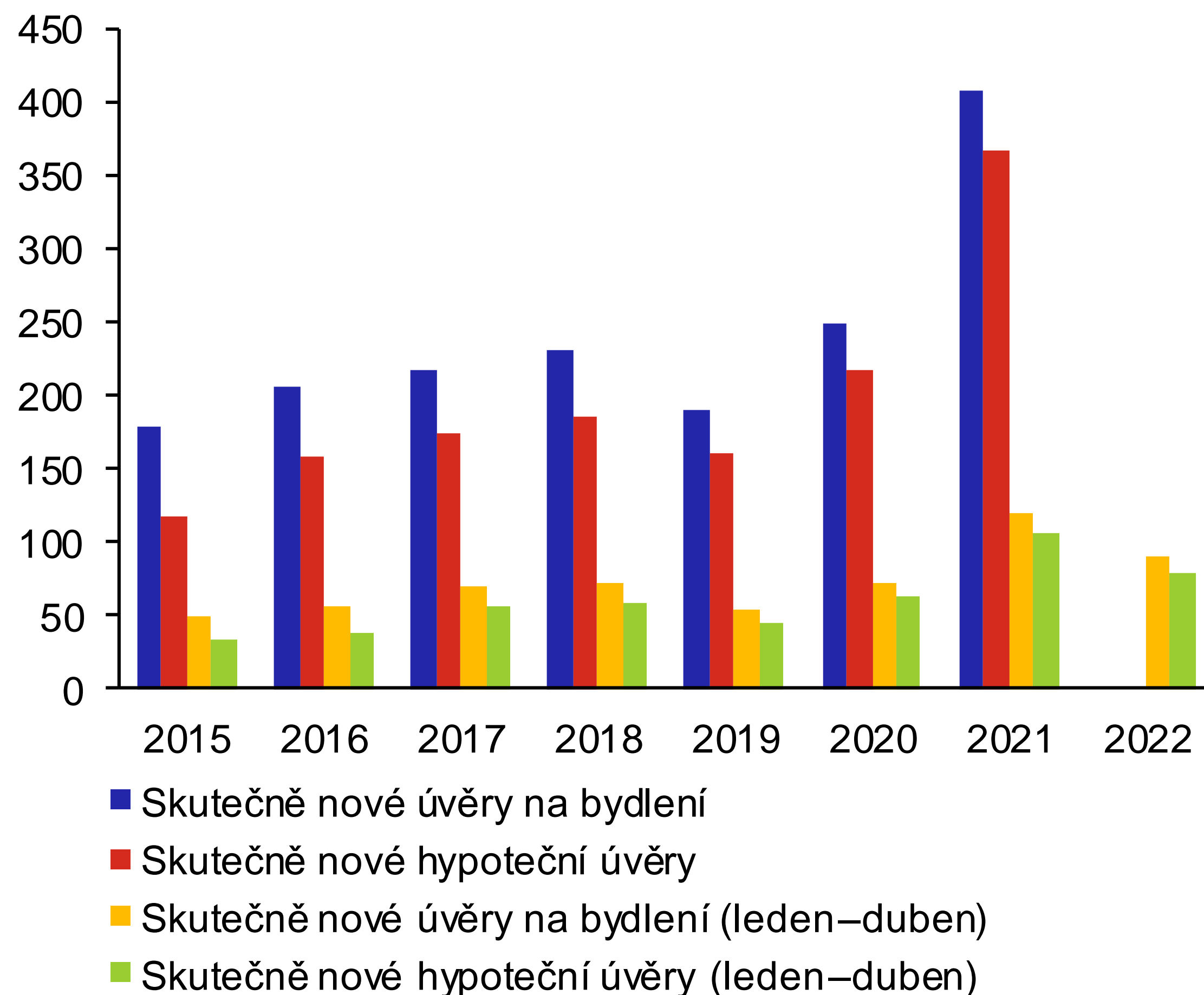

Odhadované nadhodnocení cen bytů v ČR
(v %)

Trh nemovitostí a poskytování hypotečních úvěrů (2)

Vývoj bankovních úvěrů na bydlení a hypotečních úvěrů
(v mld. Kč)

- Objem skutečně nových hypotečních úvěrů byl v roce 2021 **výjimečně vysoký**.
 - Zhruba od poloviny roku 2021 dynamika zpomalila, avšak celkové objemy zůstaly i nadále poměrně vysoké.
 - Silná dynamika odrážela překotný růst cen obytných nemovitostí, který se promítal do rostoucí průměrné výše hypotečního úvěru, ale i zvyšující se počty nově uzavřených úvěrových smluv.

Nastavení limitů ukazatelů hypotečních úvěrů (1)

- Bankovní rada rozhodla, že **nastavení limitů úvěrových ukazatelů** platné od 1. dubna 2022 **zůstane beze změny**.

DTI

Celkový dluh žadatele vyjádřený v násobcích jeho čistého ročního příjmu.

8,5

9,5

DSTI

Poměr mezi celkovou výší měsíčních splátek dluhu žadatele o úvěr a jeho čistým měsíčním příjmem.

45 %

50 %

LTV

Poměr úvěru a hodnoty zastavené nemovitosti.

80 %

90 %

Pro žadatele mladší 36 let,
pokud bude úvěr sloužit
k nákupu vlastního bydlení.

Poskytovatelé budou moci v běžném kalendářním čtvrtletí uplatňovat výjimku z plnění limitů do 5 % celkového objemu úvěrů, které byly poskytnuty v předcházejícím kalendářním čtvrtletí.

Nastavení limitů ukazatelů hypotečních úvěrů (2)

- Bankovní rada považuje **systemová rizika** spojená s poskytováním hypotečních úvěrů nadále za **výrazně zvýšená**.
 - U významného podílu nově poskytovaných úvěrů ukazatel DSTI převyšoval rizikovou úroveň 40 %.
- Přesnější obrázek o vývoji rizik po nastavení limitů ČNB podle zákona bude možno učinit až na základě dat o charakteristikách úvěrů poskytnutých v měsících následujících po jejich dubnové účinnosti.
 - Příslušnou analýzu zveřejní ČNB v prosinci v publikaci **Zpráva o finanční stabilitě – podzim 2022**.
- Některé podmínky pro poskytování hypotečních úvěrů budou nadále stanovovány prostřednictvím **Doporučení**, jehož znění zůstává rovněž beze změny.

Obsah prezentace

1. Souhrnné vyhodnocení rizik a přehled hlavních opatření ČNB

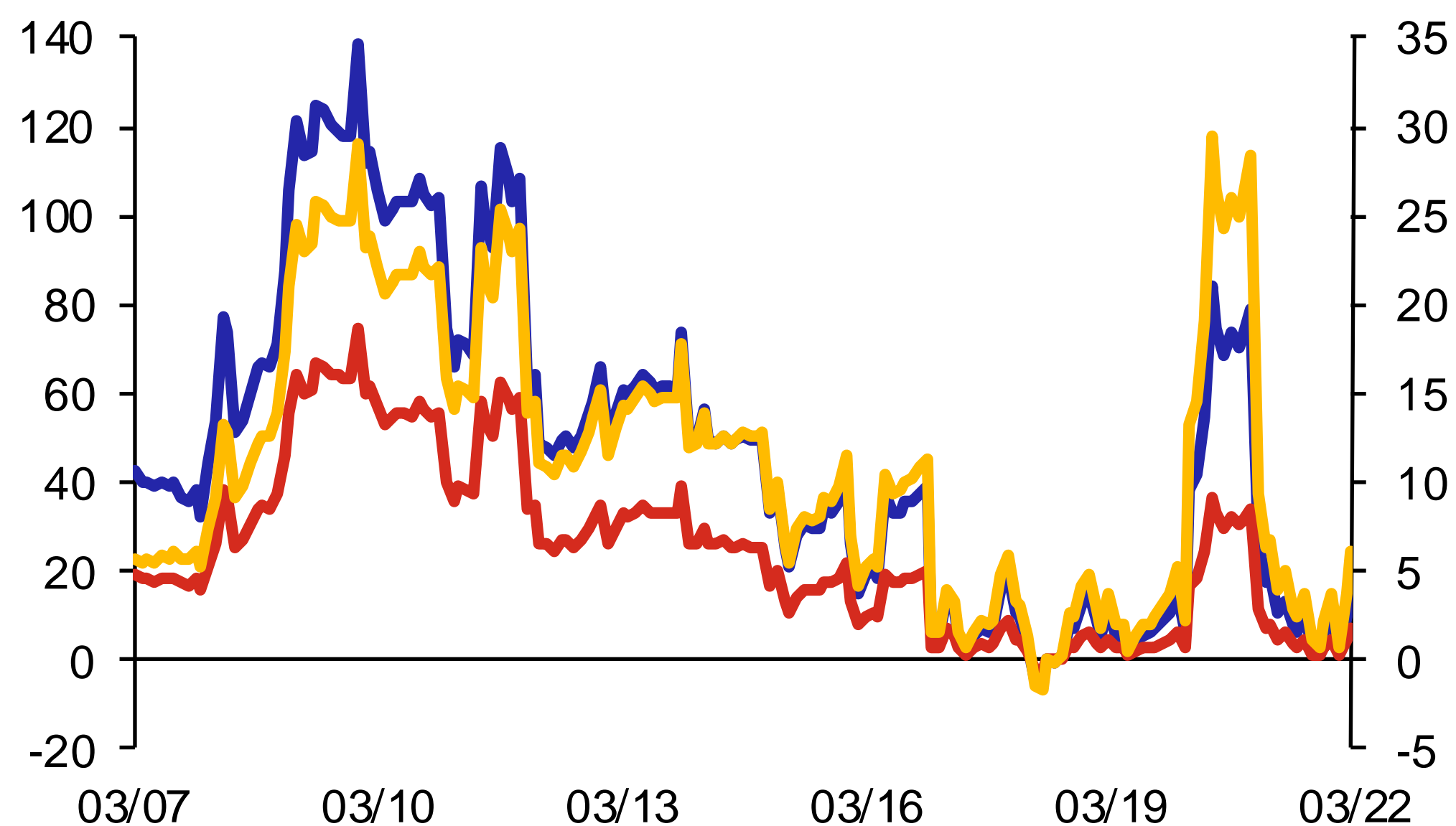
2. Hodnocení vybraných rizik

Výchozí úroveň úvěrového rizika bank (1)

Anualizované ztráty ze znehodnocení

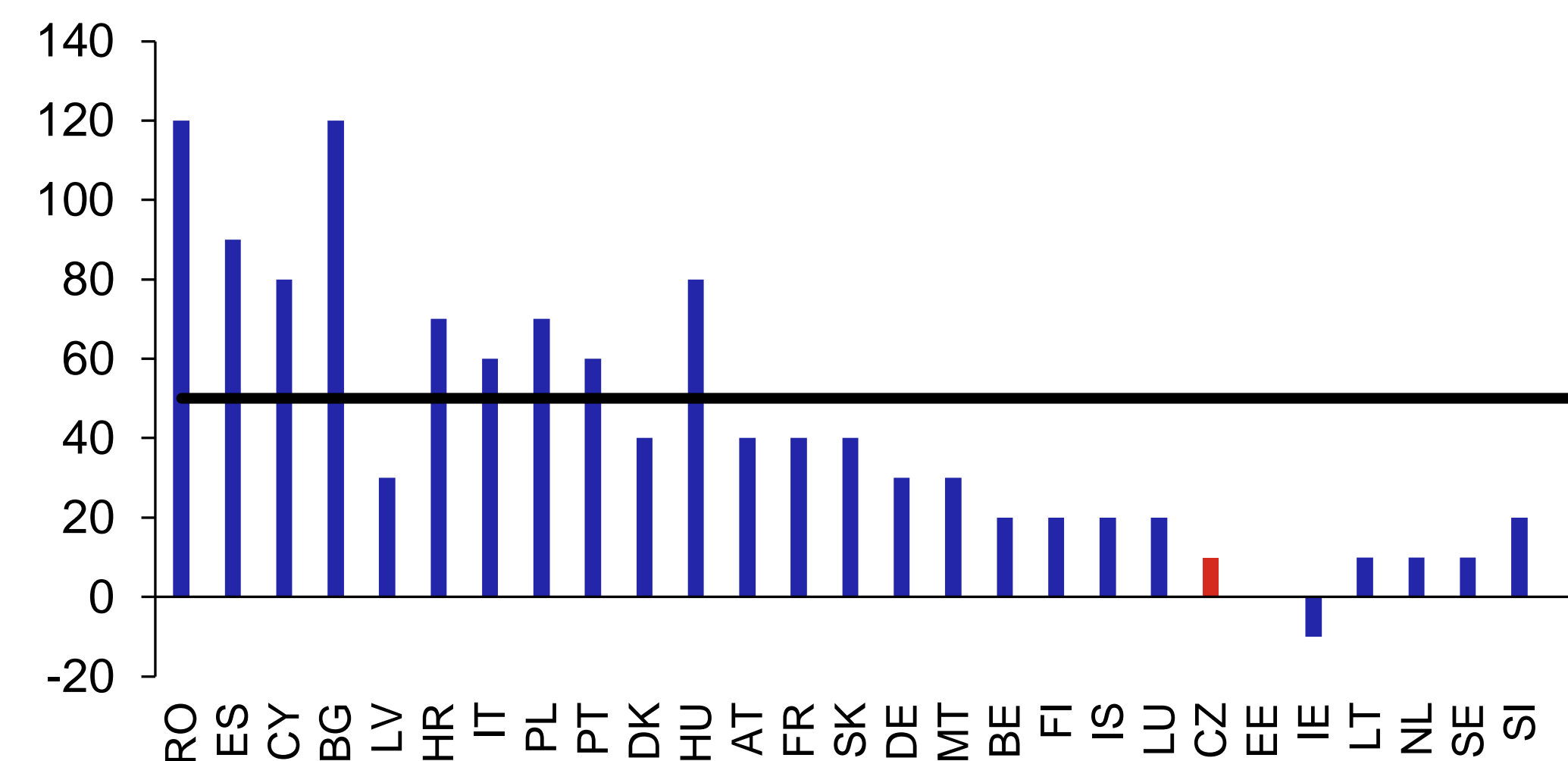
(v b. b.; pravá osa: v mld. Kč)

- Ztráty ze znehodnocení ke klientským úvěrům celkem
- Ztráty ze znehodnocení k aktivům celkem
- Ztráty ze znehodnocení celkem (pravá osa)

Porovnání nákladů na riziko v rámci EU k 4Q 2021

(v b. b.)

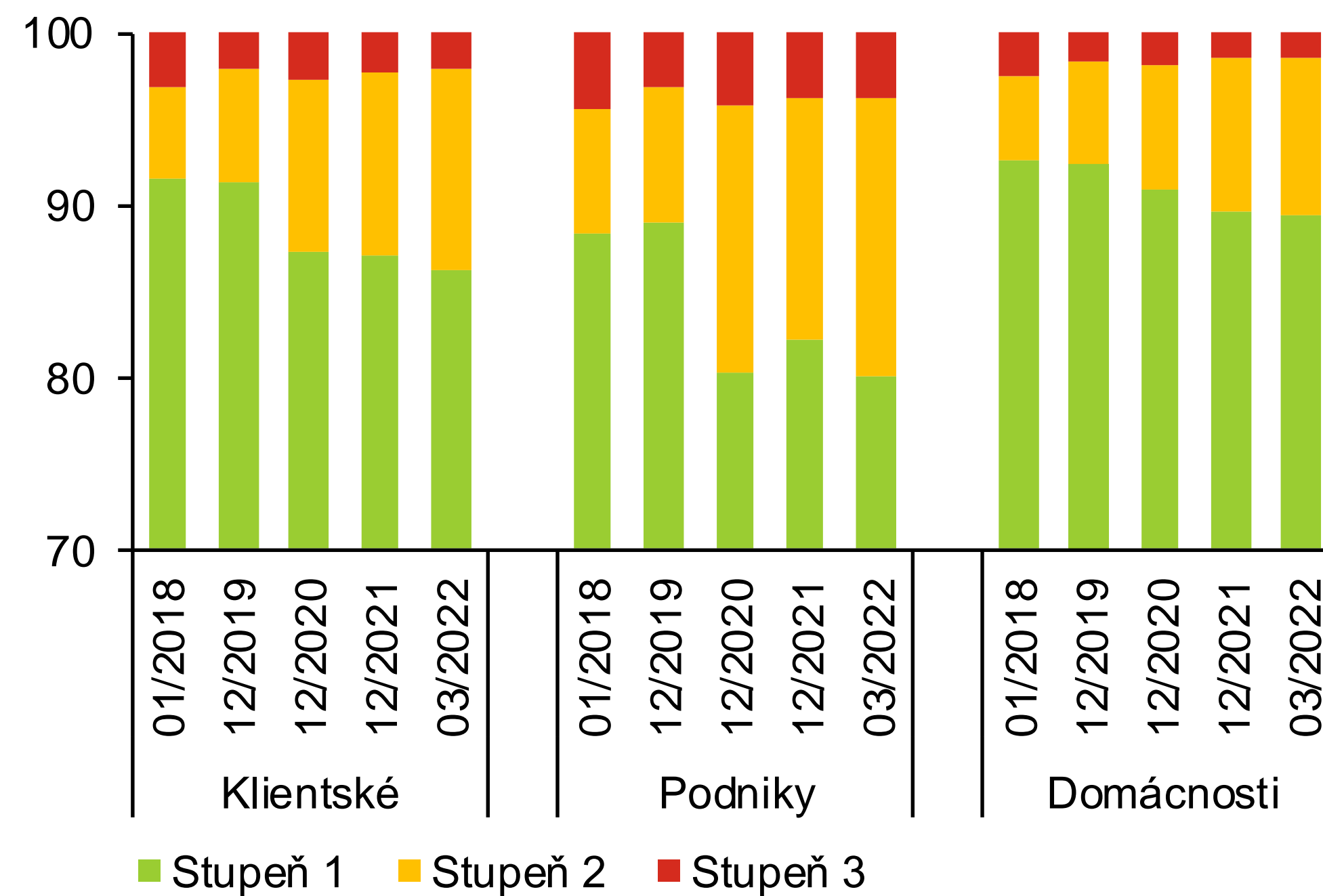

Pozn.: Hodnoty pro Českou republiku se liší od údajů používaných ČNB z důvodu odlišného datového zdroje EBA. Pro lepší čitelnost bylo z grafu vyjmuta Řecko. Jeho hodnota nákladů na riziko činí 540 b. b. Norsko není uvedeno kvůli nedostupnosti dat.

Výchozí úroveň úvěrového rizika bank (2)

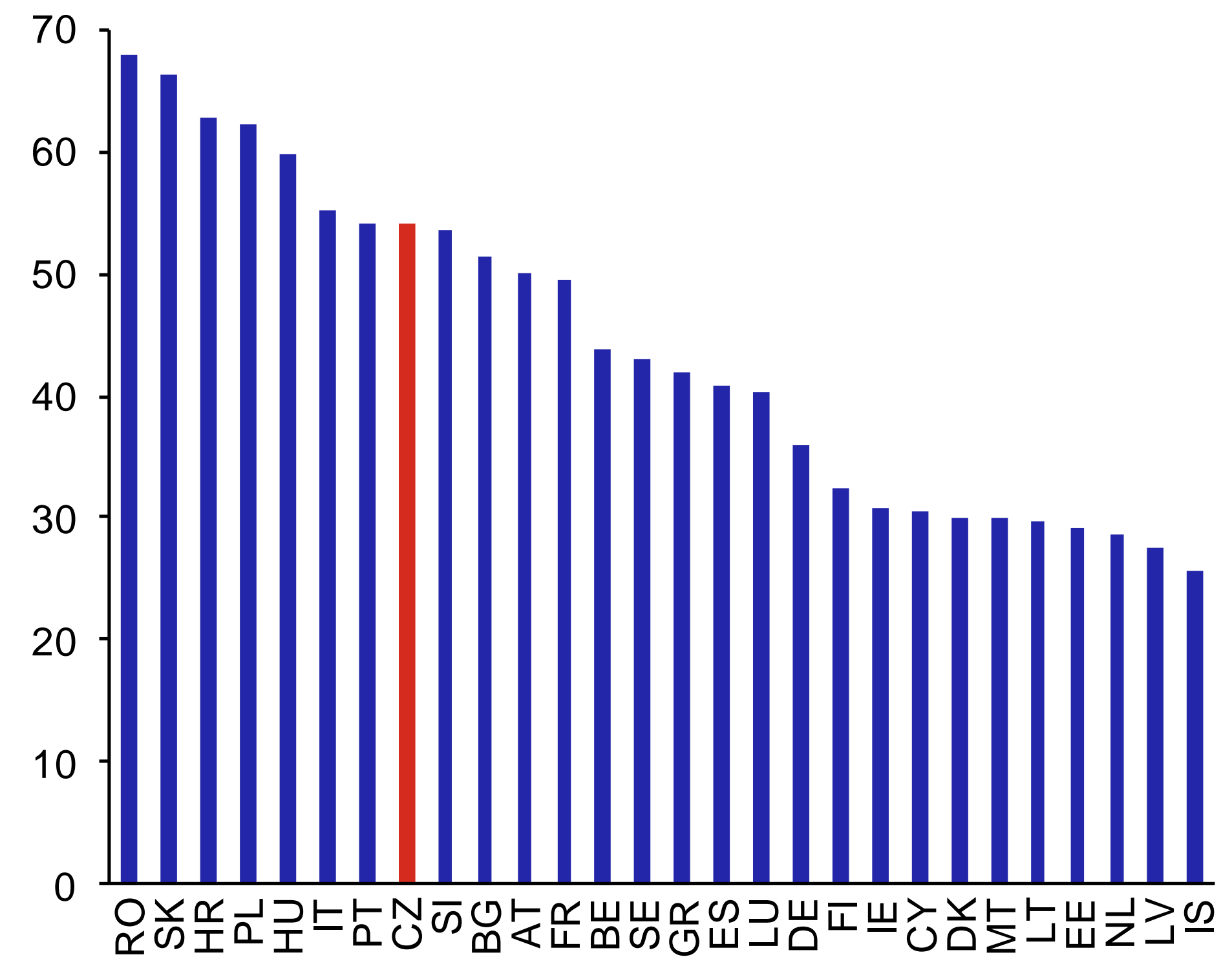
Struktura úvěrů dle portfolií

(v %)

Porovnání míry krytí nevykonných úvěrů k 31.12.2021

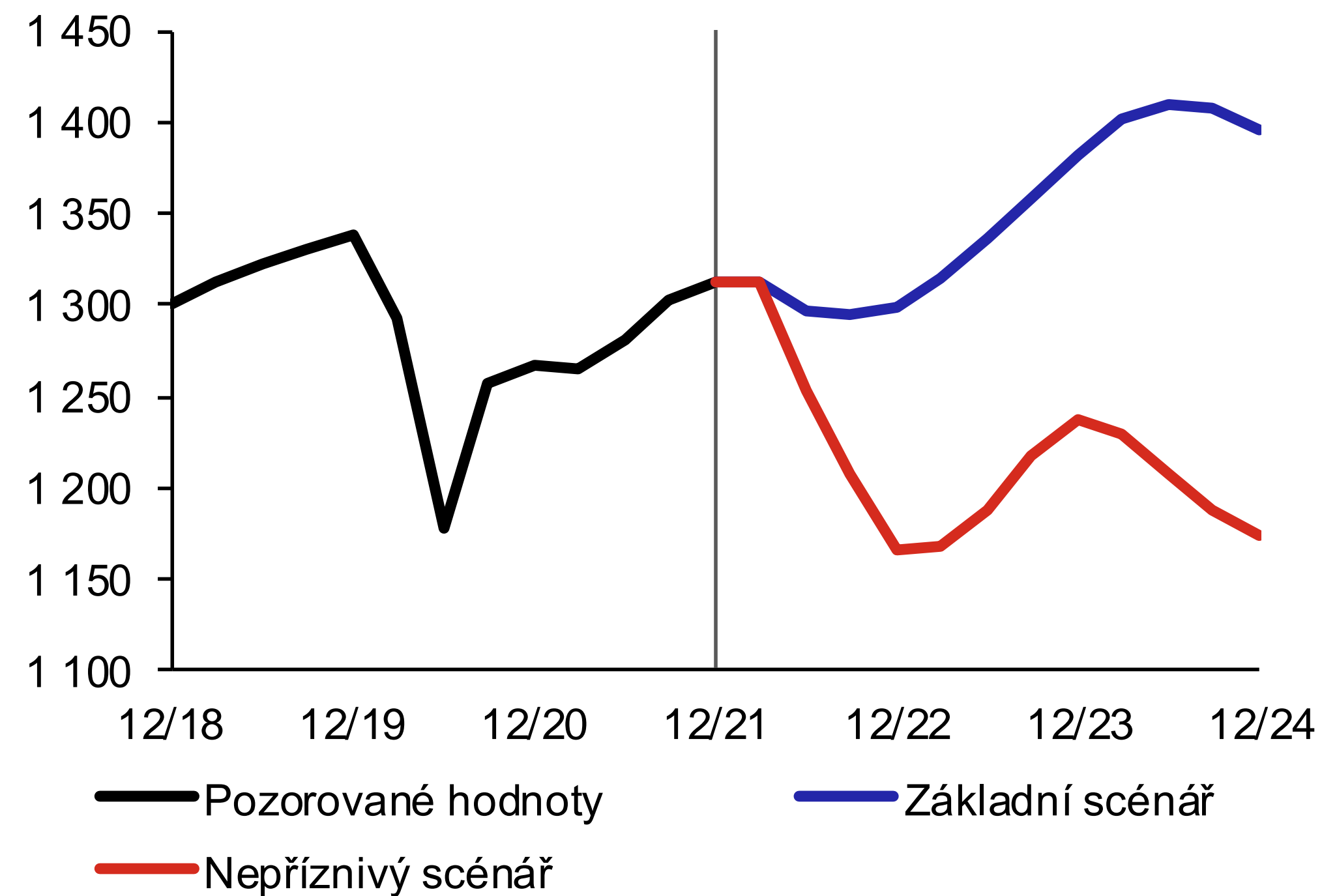
(v %)

Základní charakteristiky scénářů zátěžových testů

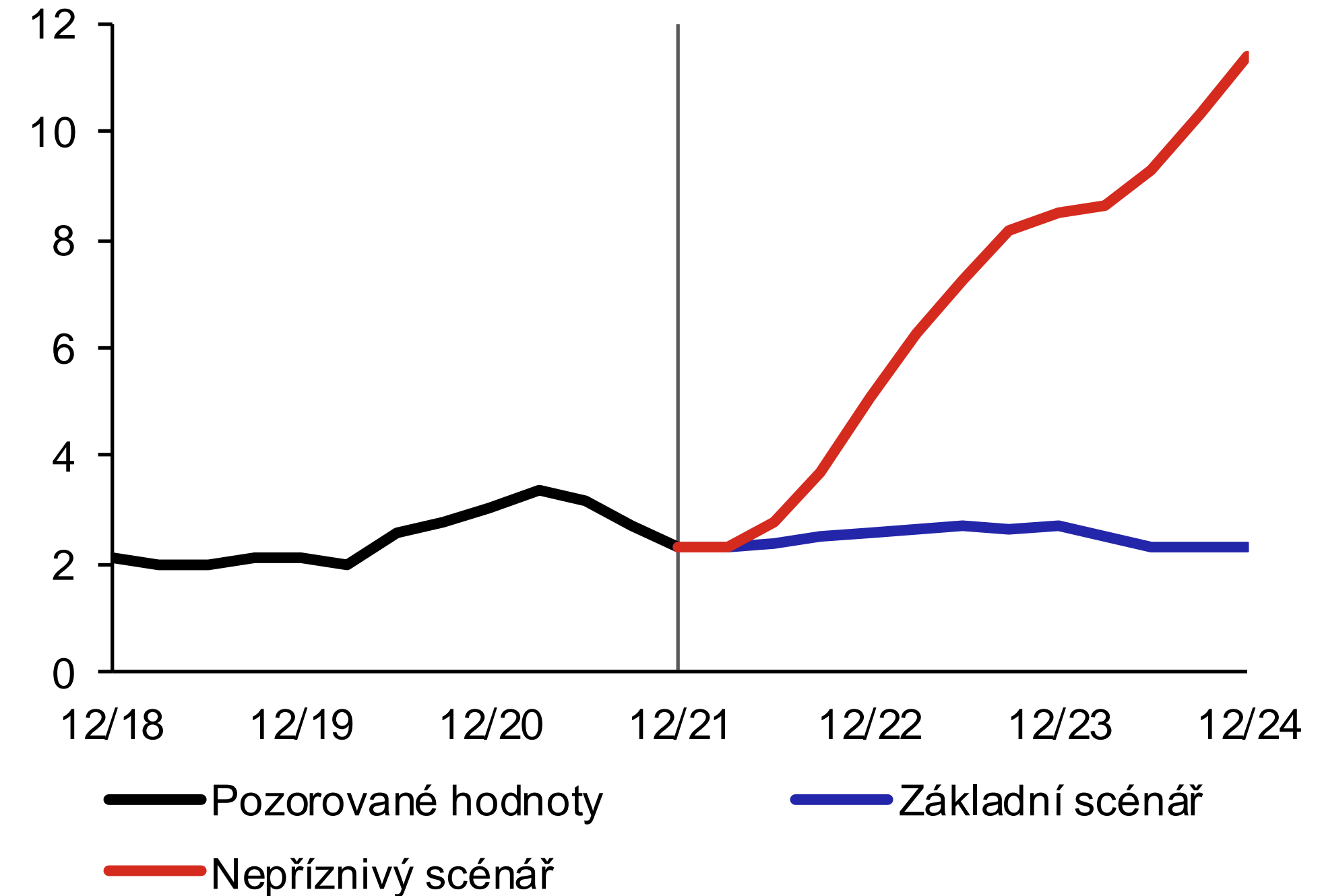
Alternativní scénáře: reálný HDP

(v mld. Kč; čtvrtletní data)

Alternativní scénáře: míra nezaměstnanosti

(v %)

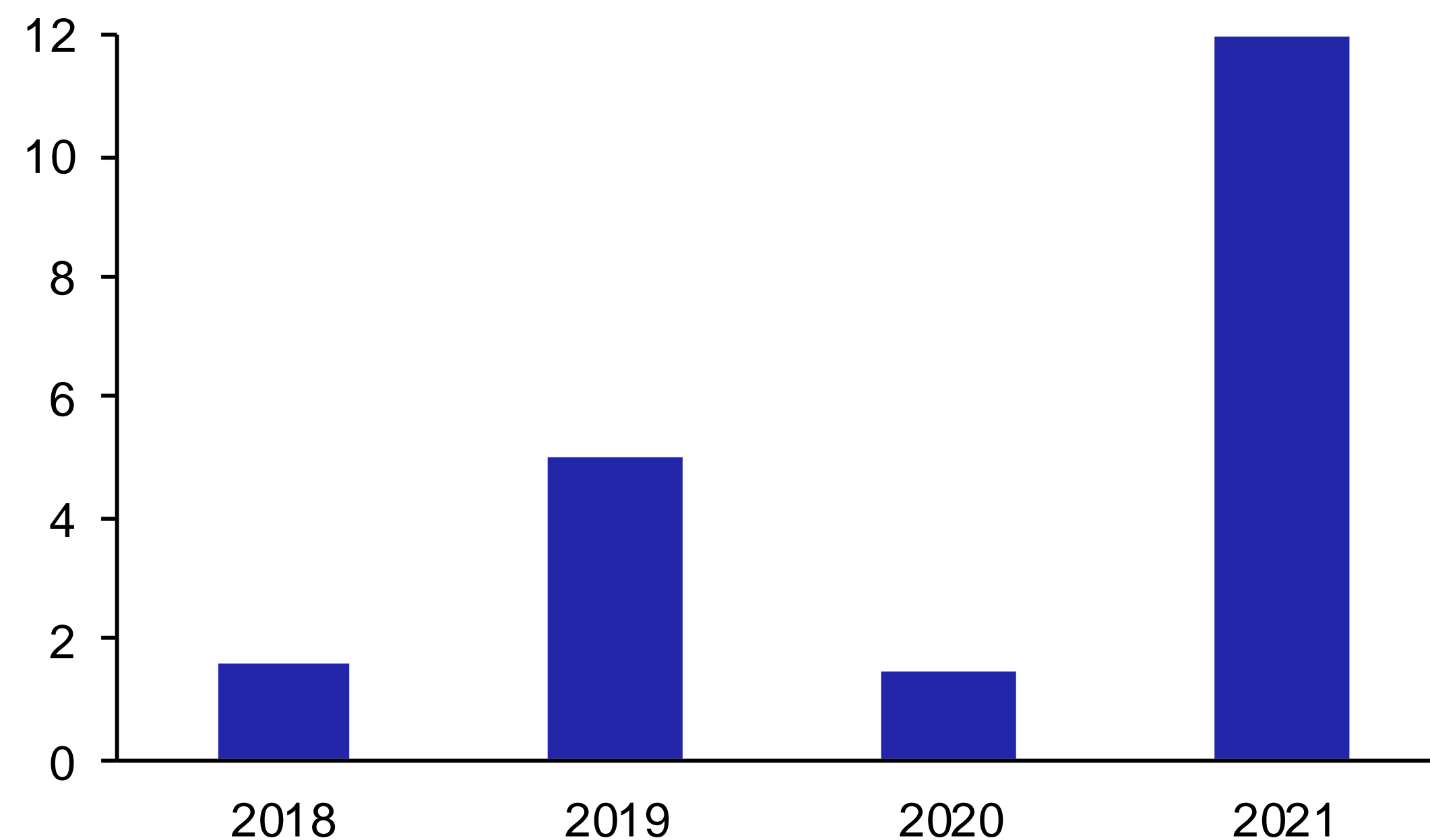

Scénářů vývoje cen rezidenčních nemovitostí

Projekce růstu cen nemovitostí
(meziroční růst v %)

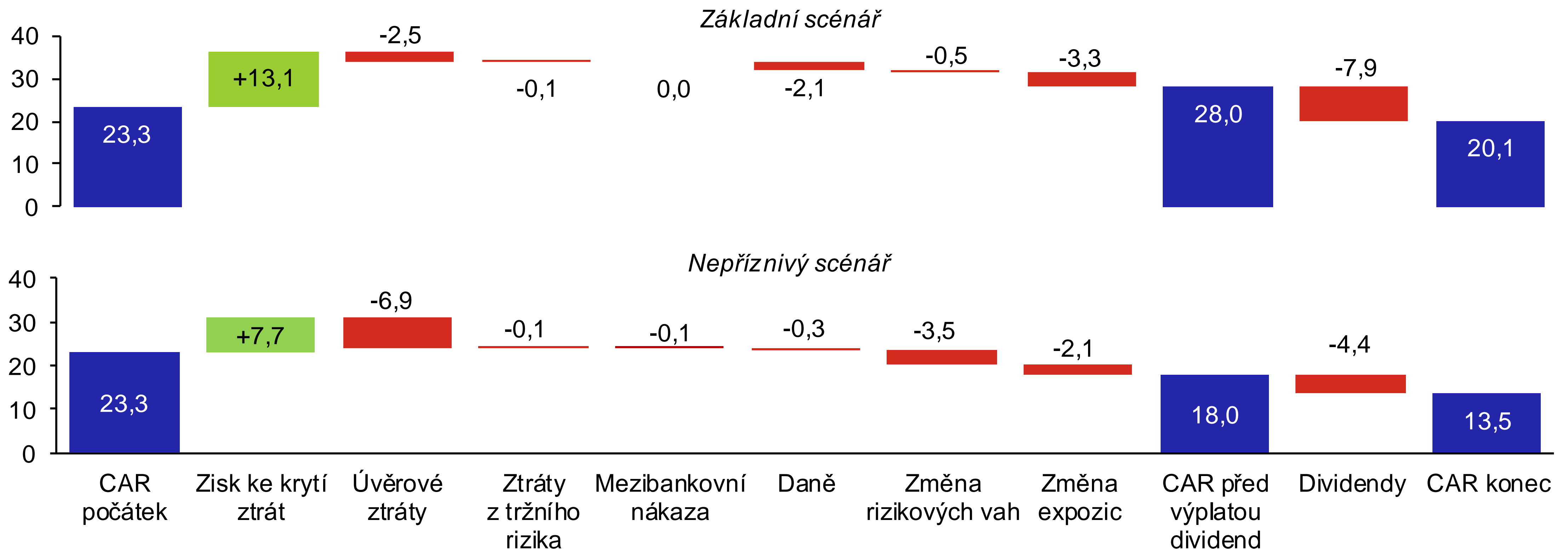

Pravděpodobnost poklesu průměrných cen bytů o více než 10 % během dalších dvou let
(v %; čtvrté čtvrtletí daného roku)

Výsledky zátěžového testu bank (1)

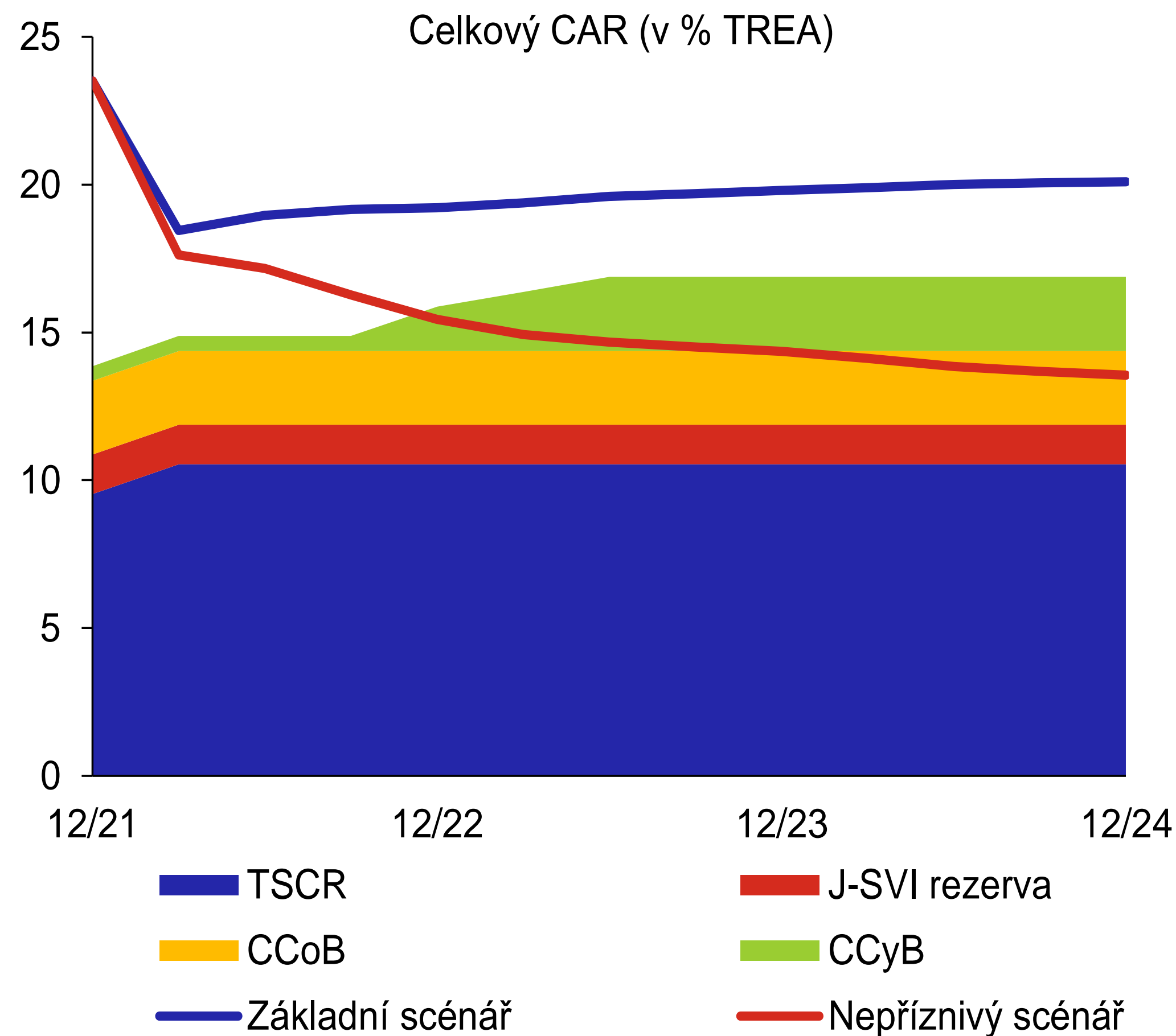
Dekompozice změny celkového kapitálového poměru bankovního sektoru v alternativních scénářích (v p. b.)

Poznámka: CAR = celkový kapitálový poměr. Položky zvyšující kapitálový poměr jsou vyznačeny zeleně, položky snižující kapitálový poměr červeně.

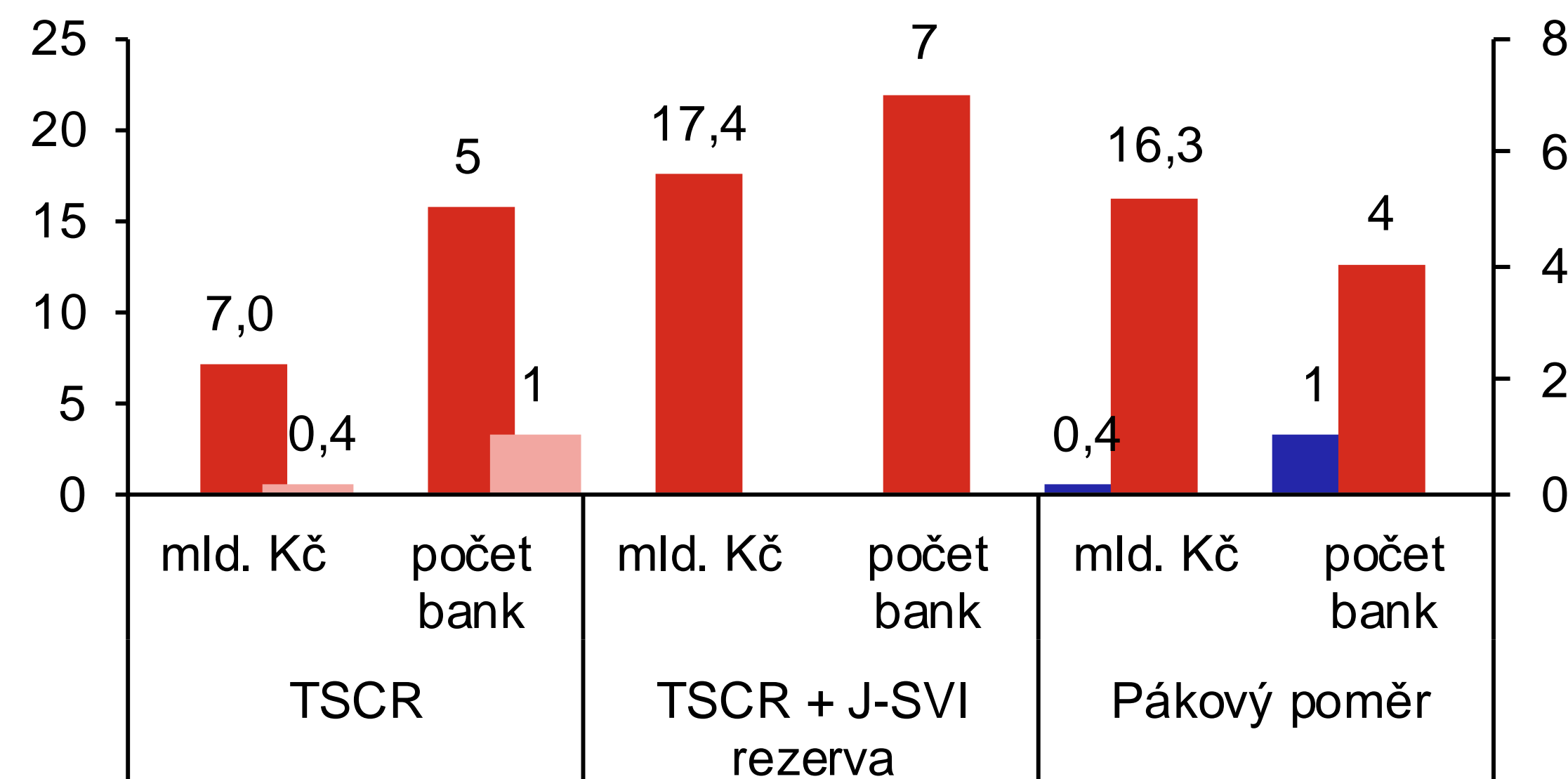
Výsledky zátěžového testu bank (2)

Plnění vybraných regulatorních požadavků bankovním sektorem v alternativních scénářích

Potřeba a způsob doplnění kapitálu při různých úrovních kapitálových požadavků

(v mld. Kč; pravá osa: počet bank)

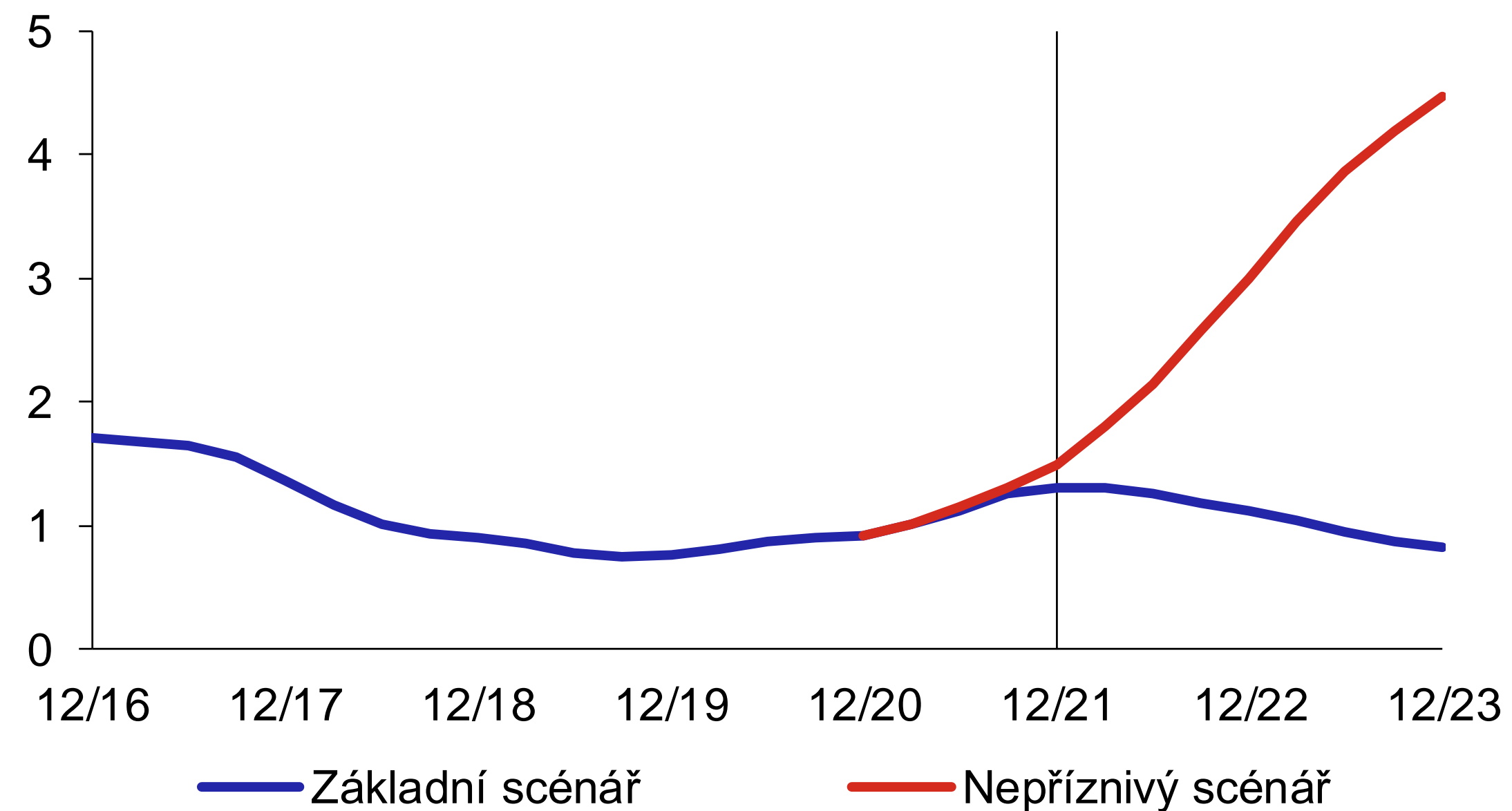

- Kapitálové injekce – Základní scénář
- Kapitálové injekce – Nepříznivý scénář
- Konverze způsobilých závazků – Nepříznivý scénář

Výsledky zátěžového testu domácností

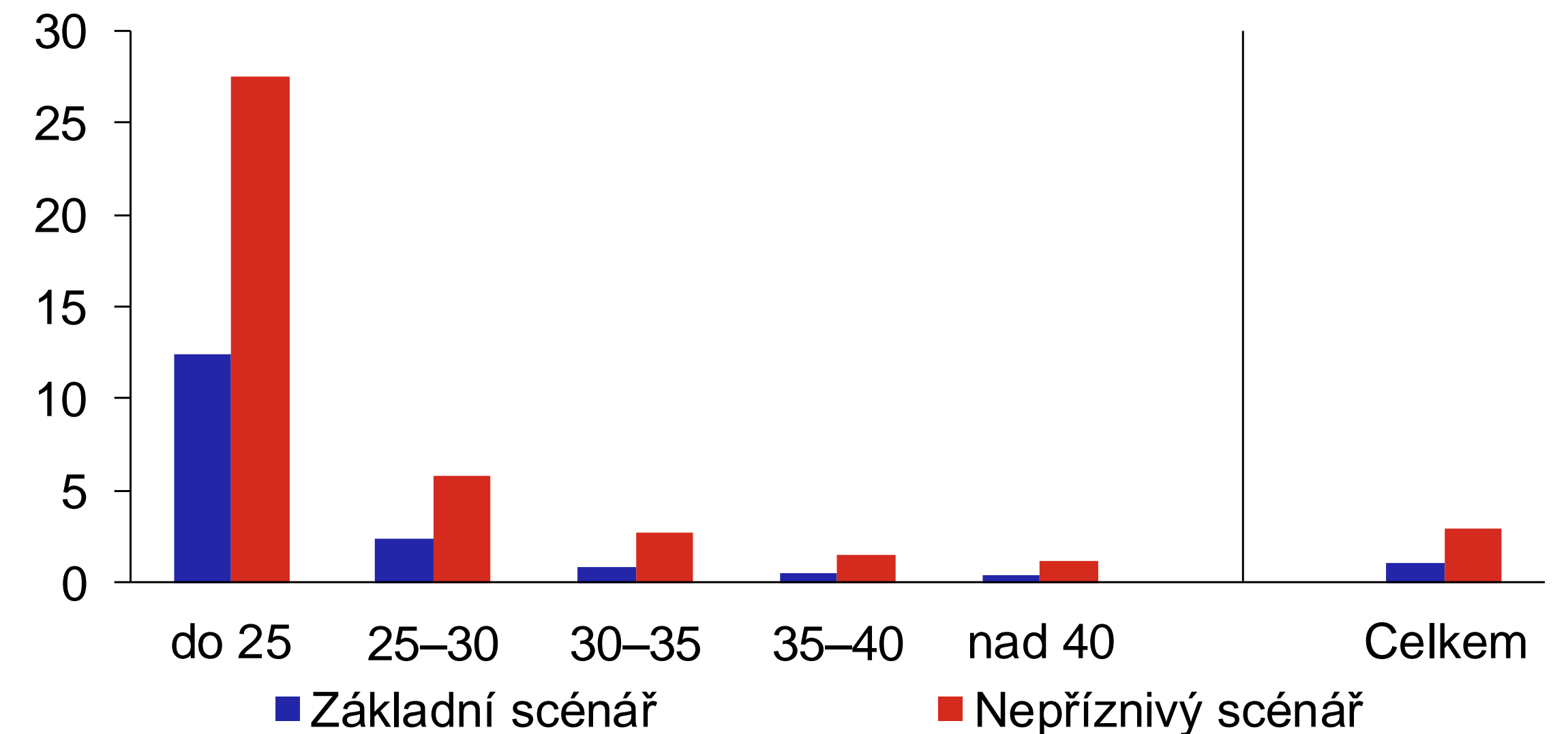
12M míra selhání u hypotečních úvěrů domácností

(v %)

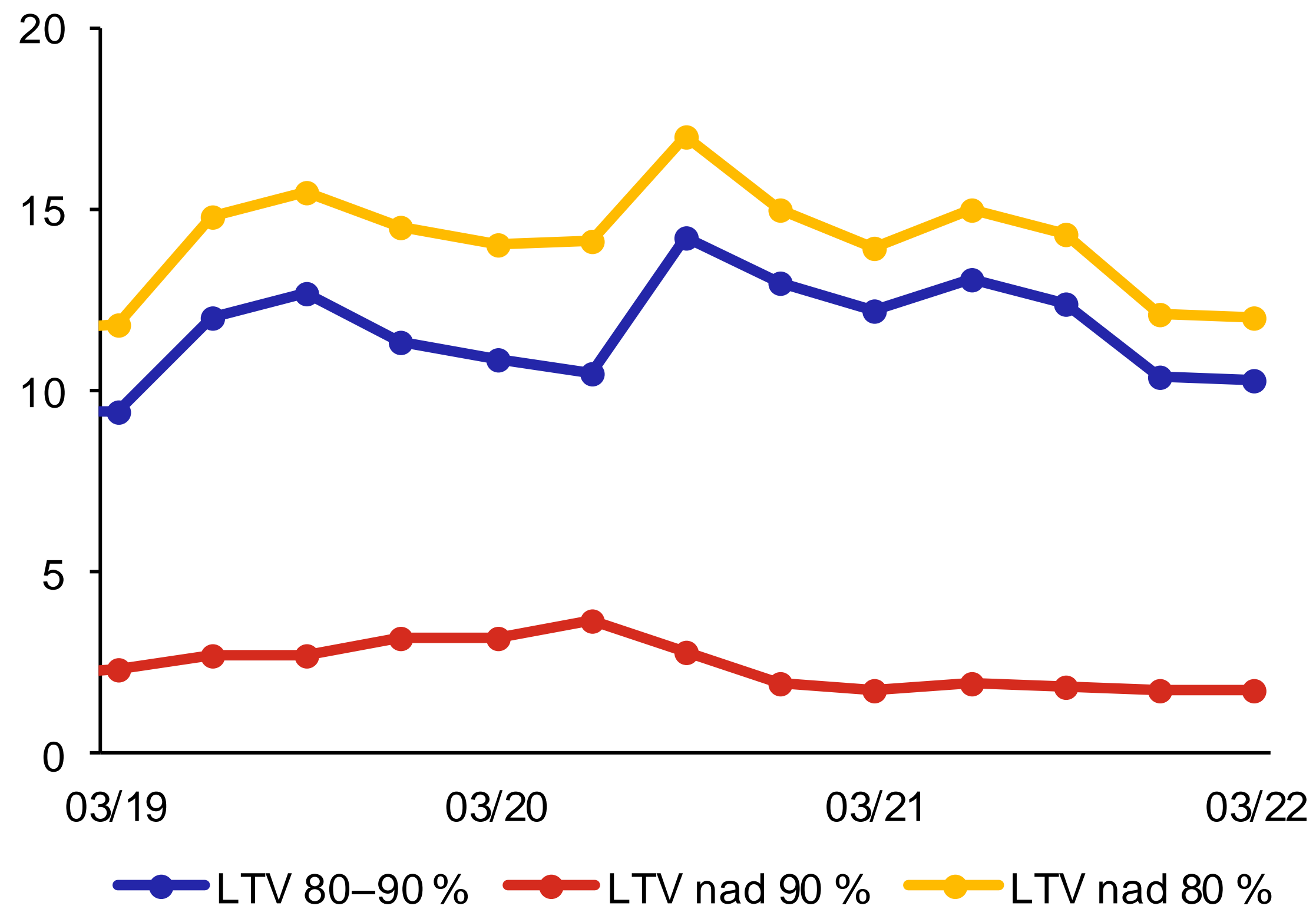
Průměrná 12M míra selhání podle příjmových skupin

(v % objemu úvěrů dané příjmové kategorie; osa x: čistý příjem dlužníka v tis. Kč)

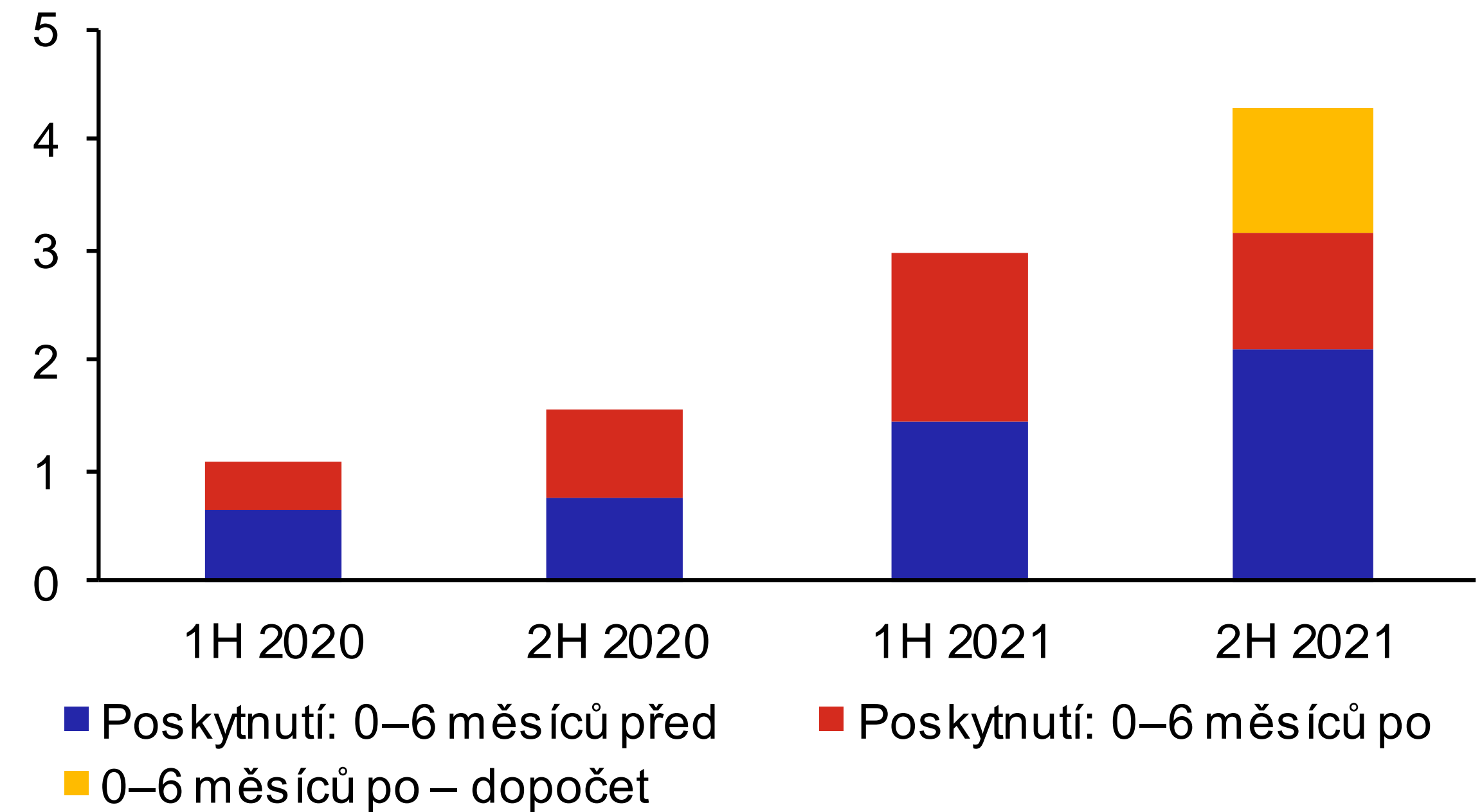

Dodržování limitu LTV

Úvěry s LTV ve vybraných pásmech (podíl úvěrů na poskytnutém objemu v %)

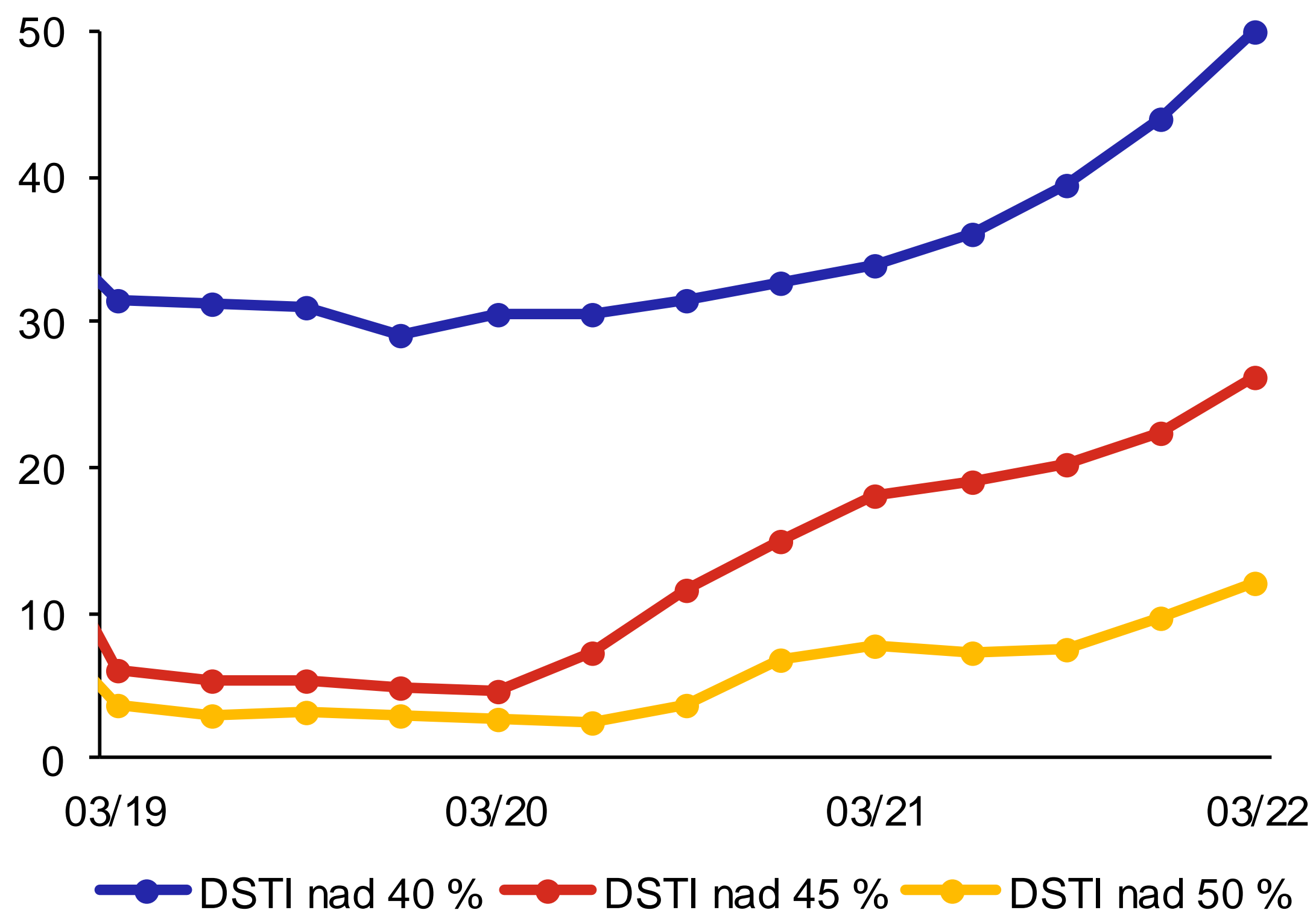

Souběžné poskytnutí nezajištěného a hypotečního úvěru (nezajištěné úvěry v mld. Kč; osa x: pololetí, kdy byl poskytnut hypoteční úvěr)

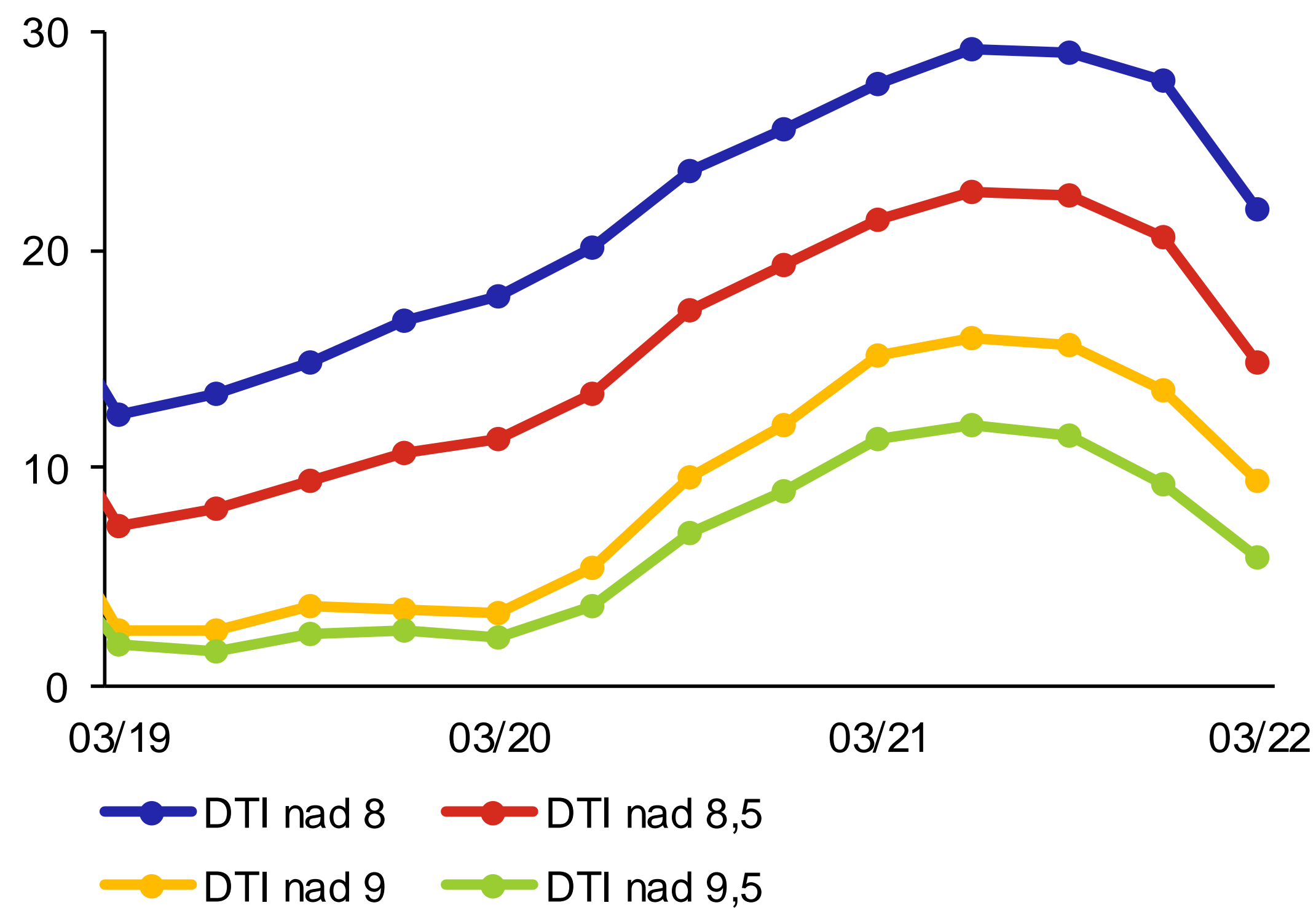

Vývoj ukazatelů DSTI a DTI

Úvěry s DSTI ve vybraných pásmech (podíl úvěrů na poskytnutém objemu v %)

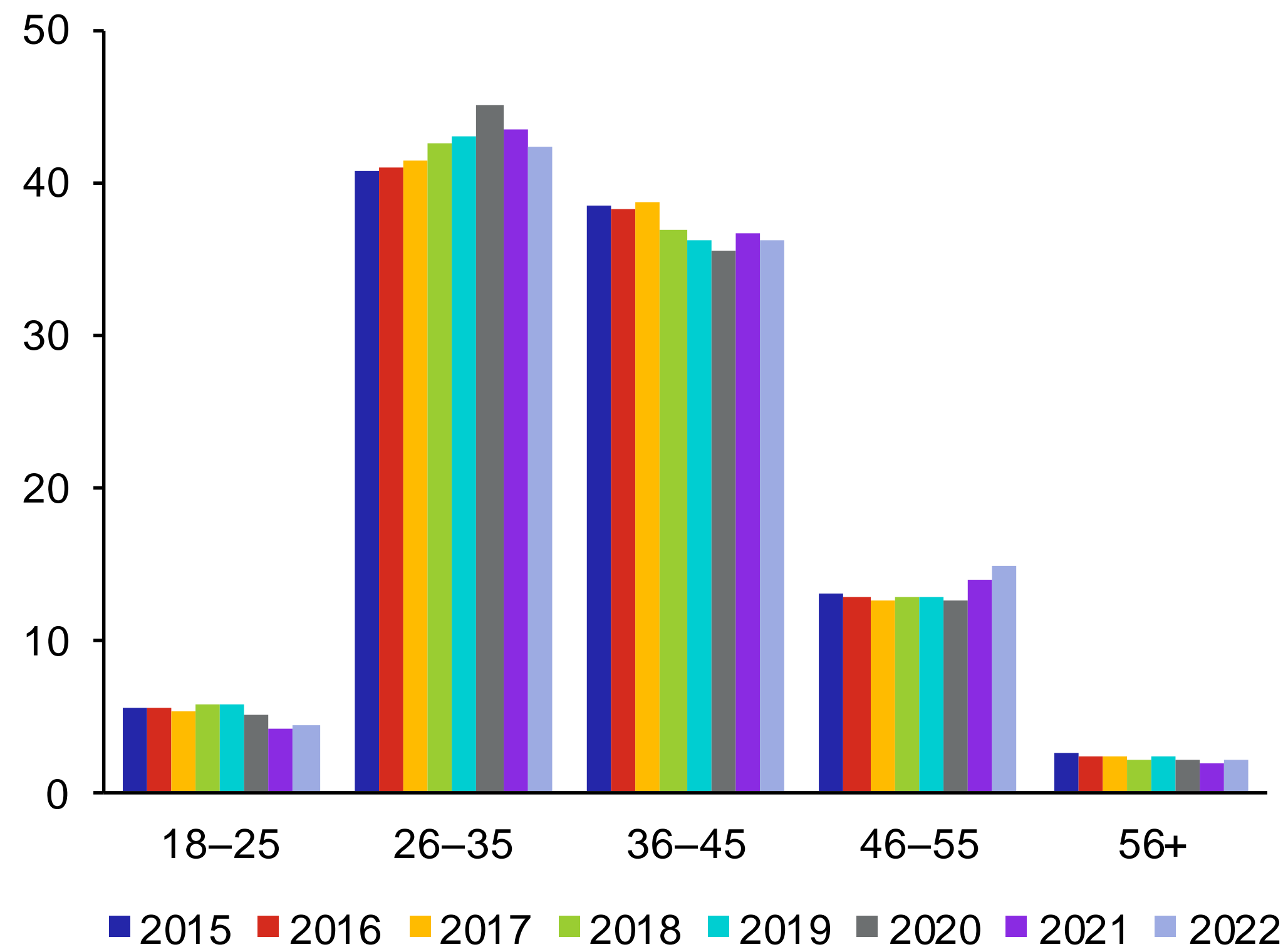

Úvěry s DTI ve vybraných pásmech (podíl úvěrů na poskytnutém objemu v %)

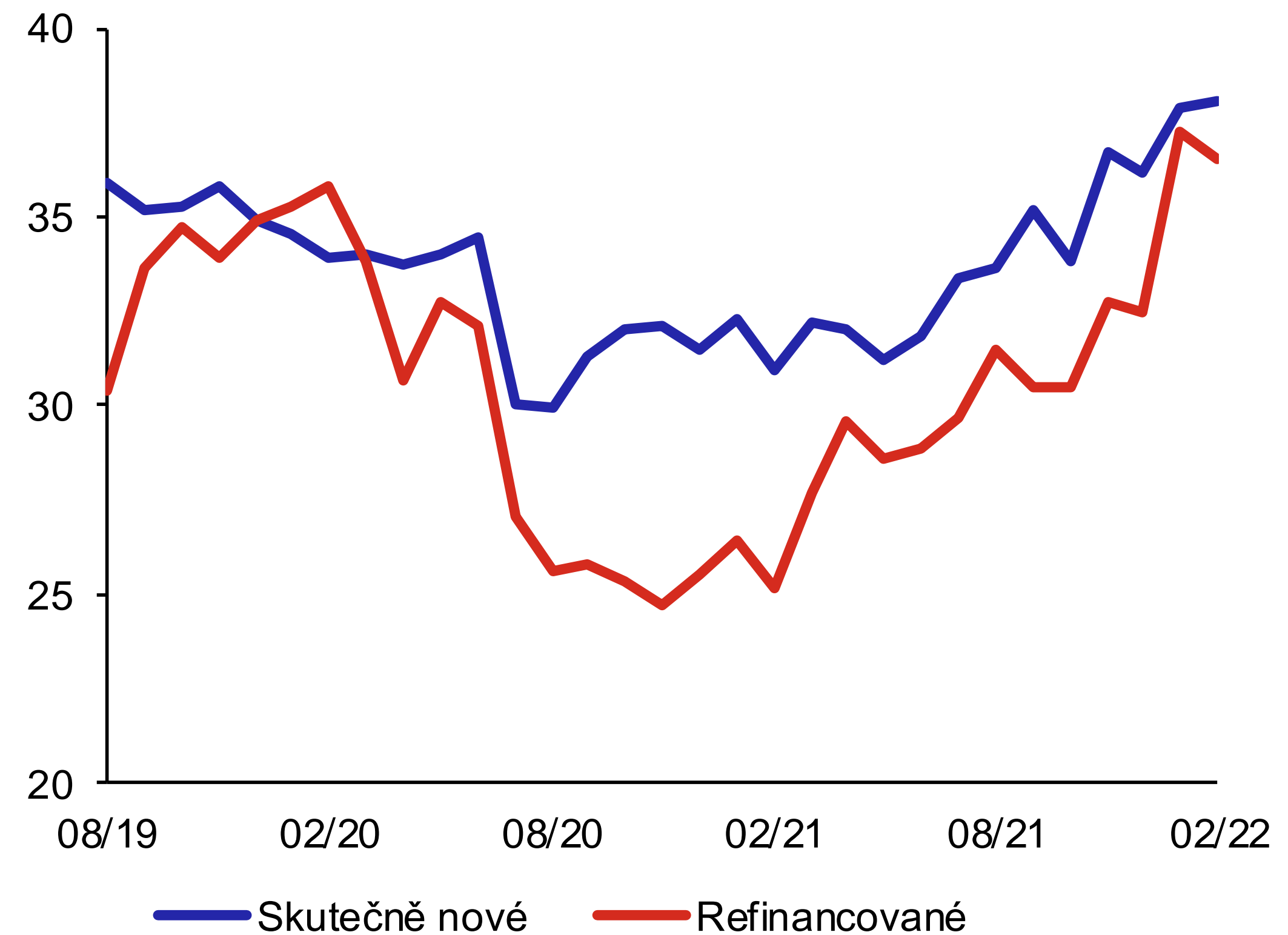

Struktura hypoteční úvěrů

Rozdělení nových úvěrů podle věku hlavního dlužníka
(podíl úvěrů na poskytnutém objemu v %; osa x: věk hlavního dlužníka v letech)

Podíl druhých a dalších hypotečních úvěrů
(v % měsíčního objemu)

Děkujeme za pozornost

17. června 2022 bude na webových stránkách ČNB zveřejněno:

- Opatření obecné povahy k nastavení sazby CCyB II/2022

4. července 2022 budou na webových stránkách ČNB zveřejněny:

- Zpráva o finanční stabilitě – jaro 2022
- Záznam z jednání bankovní rady k otázkám finanční stability (nově budou v tomto záznamu zveřejňovány jmenovité argumenty jednotlivých členů bankovní rady ČNB, stejně jako u měnových jednání)